

ปัญหาข่าวลวงทางการเมืองบนสื่อสังคม ออนไลน์: ความท้าทายในการกำกับดูแลและ การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย*

วรารณ วนาพิทักษ์**

สราวุธ ปิตียาศักดิ์***

Received: 4 March 2022

Revised: 20 July 2022

Accepted: 10 October 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเผยแพร่ข่าวลวง ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลอันเป็นเท็จหรือข้อมูลที่ทำให้เข้าใจผิด และอาจก่อให้เกิดความหลงผิดของปัจเจกชนหรือก่อให้เกิดความเห็นที่แตกแยกของกลุ่มคนในสังคม และส่งผลกระทบและความเสียหายต่อการเมือง หรือความมั่นคงของประเทศ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการการเผยแพร่ข่าวลวงของประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศส จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทย

* เนื้อหาของบทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนามาตรการกำกับดูแลข่าวลวงบนอินเทอร์เน็ต โดยได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (กองทุนส่งเสริม ววน.) ประจำปีงบประมาณ 2564

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช;
อีเมล: varaporn.van@stou.ac.th

*** ศาสตราจารย์ ดร., ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปบังคับใช้กับการเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ผิดกฎหมาย ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศสมีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวลวงทางการเมือง โดยกำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งลบเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ศาลเห็นว่าเป็นการบิดเบือนข้อเท็จจริงในระหว่างการเลือกตั้ง และกำหนดว่าข้อมูลที่เผยแพร่เหล่านั้นจะต้องเป็น “ข้อมูลที่มีความเป็นธรรม ชัดเจน และโปร่งใส” หากมีการกระทำการโดยเจตนาเผยแพร่ข้อมูลเท็จ และมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย ผู้กระทำจะต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้ บทความนี้จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะและเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชน

คำสำคัญ: ข่าวลวงทางการเมือง, สื่อสังคมออนไลน์, การกำกับดูแล, การบังคับใช้กฎหมาย

The Problem of Political Fake News on Social Media: Challenges of Regulation and Law Enforcement in Thailand

Varaporn Vanaphituk****

Saravuth Pitiyasak*****

Abstract

This article aims to study the problems related to the dissemination of fake news which is false, or misleading information that may cause delusion in the individual, resulting in divided opinions in society and affecting and damaging the stability of the country. A comparative analysis of law related to the dissemination of fake news in Thailand and France found that Thailand has enacted the Computer Crimes Act B.E. 2550 and its amendments, B.E. 2560, which are general laws applicable to the dissemination of illegal computer data. Unlike the laws of the French Republic, which has specific laws regarding the dissemination of fake political news, it gives the court the power to issue orders to remove contents from the Internet that the court deems to be a misrepresentation

**** Assistant Professor Dr., School of Law, Sukhothai Thammathirat Open University;
Email: varaporn.van@stou.ac.th

***** Professor Dr., School of Law, Sukhothai Thammathirat Open University

of facts during an election. The law states that the information must be “Fair, clear and transparent” and prohibits the intentional dissemination of “false information” likely to affect an election. Therefore, the article recommends that the rules should be amended to protect the people’s public interest and freedom of expression.

Keywords: Fake Political News, Social Media, Regulation, Law Enforcement